

Wartość bezwzględna

Najważniejsze własności wartości bezwzględnej:

- (i) $|x| \geq x$ dla każdego $x \in \mathbb{R}$.
- (ii) Jeśli $a > 0$ i $x \in \mathbb{R}$ to nierówność $|x| \leq a$ jest równoważna **koniunkcji** nierówności $-a \leq x \leq a$.
- (iii) Jeśli $a > 0$ i $x \in \mathbb{R}$ to nierówność $|x| \geq a$ jest równoważna **alternatywie** nierówności $x \geq a$ lub $x \leq -a$.
- (iv) Jeśli $x, y \in \mathbb{R}$ to $|xy| = |x| \cdot |y|$ oraz, gdy $y \neq 0$, to $\frac{|x|}{|y|} = \left| \frac{x}{y} \right|$.
- (v) Jeśli $x, y \in \mathbb{R}$, to $|x + y| \leq |x| + |y|$ oraz $||x| - |y|| \leq |x - y| \leq |x| + |y|$.

1. Rozwiąż równania:

- (a) $|x + 2| = 2(3 - x)$ (c) $|x - 3| + |x + 4| = 9$ (e) $||x + 1| - 2| = 1$
 (b) $|x| - |x - 2| = 2$ (d) $|2x + 3x - 5| = |x - 1|$ (f) $||x + 2| - |x|| = 2$
 (g) $2|x| + |x - 1| + |x + 1| = 4$ (h) $||x + 1| - |x - 1|| = 3$

2. Rozwiąż nierówności:

- (a) $|5 - 2x| < 1$ (d) $|x - 2| \leq |x + 4|$ (g) $||x + 3| - 2| > 3$
 (b) $|2 - x| < 1 - 2x$ (e) $|x + 2| - |x| > 1$ (h) $\frac{|x - 2|}{x + 1} > \frac{x - 1}{|x + 2|}$
 (c) $|3x - 4| \geq 7$ (f) $||x + 3| - 2| \leq 1$

3. Dla danje wartości $a > 0$ narysuj na płaszczyźnie z układem współrzędnych zbiory punktów (x, y) takich, że

- (a) $|x| + |y| = a$ (b) $|x + y| = a$ (c) $\max(|x|, |y|) = a$ (d) $||x| - |y|| = a$

4. Rozwiąż układ równań

$$\begin{cases} |x - y| = z \\ |y - z| = x \\ |z - x| = y \end{cases}$$

5. Wyznacz liczbę rozwiązań równania w zależności od wartości parametru $m \in \mathbb{R}$:

- (a) $||x| - 3| = m$ (b) $||x| - m| = 1$ (c) $||x - m| - 3| = 1$

6. Rozwiąż równanie

$$2|x - |x + |x - 1|| = |x + |x - |x + 1||.$$

7. Zapisz $\min(a, b)$ i $\max(a, b)$ za pomocą wartości bezwzględnej, dodawania, odejmowania, mnożenia i/lub dzielenia.

8. Wyznacz najmniejszą wartość funkcji

$$f(x) = |x - 1| + |x - 2| + \dots + |x - 100|, \quad x \in \mathbb{R}.$$

9. Załóżmy, że $-1 < x, y < 1$. Wykaż, że $|x - y| < |1 - xy|$.

10. Wykaż, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi nierówność

$$|x| + |y| + |z| \leq |y + z - x| + |z + x - y| + |x + y - z|.$$

11. Wykaż, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z zachodzi nierówność

$$|x| + |y| + |z| + |x + y + z| \geq |x + y| + |y + z| + |z + x|.$$

12. Udowodnij, że dla dowolnych $x, y \in \mathbb{R}$ spełniona jest nierówność

$$\left| \frac{x}{1 + x^2} - \frac{y}{1 + y^2} \right| \leq |x - y|.$$

13. Dla $x, y \in \mathbb{R}$ niech $d(x, y) = \frac{|x - y|}{\sqrt{1 + x^2}\sqrt{1 + y^2}}$. Udowodnij, że jeśli $x, y, z \in \mathbb{R}$, to

$$d(x, z) \leq d(x, y) + d(y, z).$$

14. Udowodnij, że dla dowolnych liczb rzeczywistych x, y, z spełniona jest nierówność

$$\frac{|x + y + z|}{1 + |x + y + z|} \leq \frac{|x|}{1 + |x|} + \frac{|y|}{1 + |y|} + \frac{|z|}{1 + |z|}.$$

15. Wykaż, że jeśli $a, b, c \in \mathbb{R}$, to

$$\left| \sqrt{a^2 + b^2} - \sqrt{a^2 + c^2} \right| \leq |b - c|.$$

16. Wyznacz wszystkie funkcje $f : [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ takie, że dla dowolnych $x, y \in [0, 1]$

$$|f(x) - f(y)| = |x - y|.$$

17. Wykaż, że dla dowolnych funkcji $f, g : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ istnieją $x, y \in [0, 1]$ takie, że

$$|f(x) + g(y) - xy| \geq \frac{1}{4}.$$

18. Udowodnij, że dla dowolnych liczb rzeczywistych $a_1, a_2, \dots, a_n, b_1, b_2, \dots, b_n$ zachodzi nierówność

$$\sum_{1 \leq i < j \leq n} (|a_i - a_j| + |b_i - b_j|) \leq \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n |a_i - b_j|.$$